

EXTRA
EXEMPL.

**NATUURTOETS SIEMELINKSWEG
DEVENTER**

GEMEENTE DEVENTER

3 maart 2005

110301/OF5/0N1/001223/HB

Goedgekeurd:

Inhoud

1 Inleiding	4
2 Wettelijk kader	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Juridische gebiedsbescherming: Natuurbeschermingswet	6
2.3 Juridische soortbescherming: Flora- en faunawet	7
2.4 Beleidskader	9
3 Gevolgde werkwijze	11
4 Voorkomen van beschermde soorten	12
4.1 Algemene beschrijving van het plangebied	12
4.2 Bestaande gegevens	12
4.3 Veldwerk	13
4.3.1 Vaatplanten	13
4.3.2 Zoogdieren	13
4.3.3 Vogels	13
4.3.4 Amfibieën en reptielen	13
4.3.5 Dagvlinders en libellen	14
4.4 Beschermde soorten in het plangebied	14
4.4.1 Vaatplanten	14
4.4.2 Zoogdieren	14
4.4.3 Vogels	15
4.4.4 Amfibieën en reptielen	16
4.4.5 Dagvlinders en libellen	16
4.4.6 Vissen	17
5 Toetsing aan de Flora- en faunawet	18
5.1 Inleiding	18
5.2 Korte beschrijving van het project	18
5.3 Invloeden van het project	19
5.4 Effecten op beschermde soorten	19
5.5 Toetsing van de ingrepen aan de Flora- en faunawet	20
5.6 Toetsing aan de verschillende beschermingsniveaus	21
5.7 Het criterium 'voorkomen van schade'	21
5.8 Het criterium 'gunstige instandhouding van de soort'	22
5.9 De criteria 'geen andere bevredigende oplossing' en 'dwingende reden van groot openbaar belang'	22
6 Conclusies en aanbevelingen	23
6.1 Conclusies	23
6.2 Aanbevelingen	23

7 Geraadpleegde bronnen	24
Bijlage 1 Belangrijkste wettelijke bepalingen	25
Bijlage 2 Protocol werkzaamheden	27
Bijlage 3 Kaart amfibieën en oversteekplaats vleermuizen	29

HOOFDSTUK

1

Inleiding

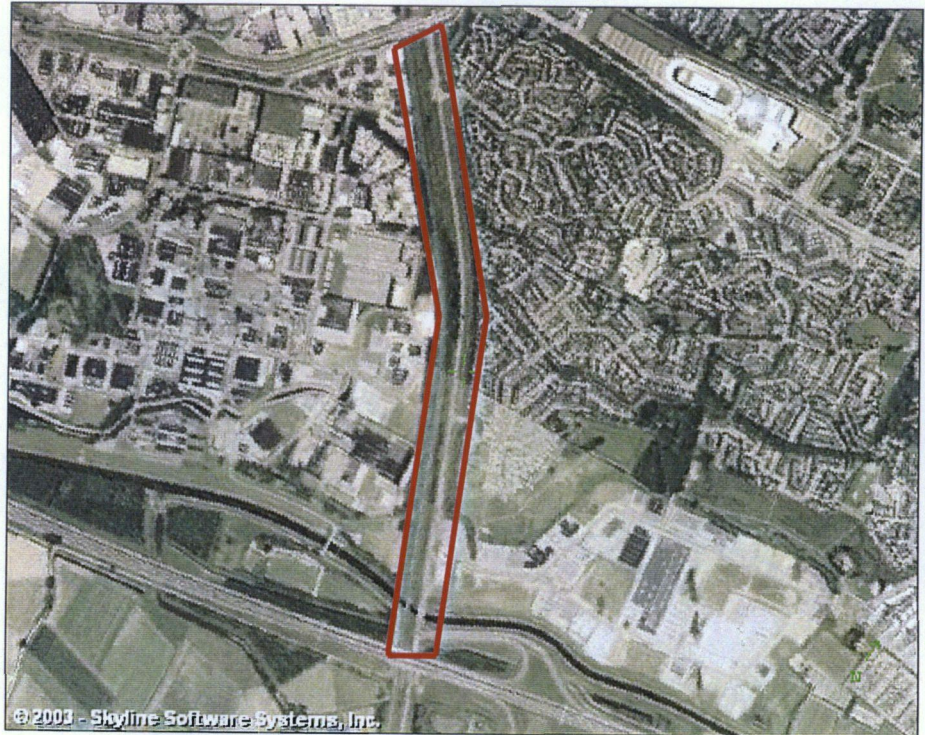
De gemeente Deventer is voornemens de capaciteit van de Siemelinksweg uit te breiden en tevens te voorzien van een fietspad. De Siemelinksweg, gelegen binnen de bebouwde kom, is onderdeel van de hoofdwegenstructuur van Deventer en verbindt op dit moment de A1 Deventer Oost met de Zweedsestraat. Tevens ontsluit de Siemelinksweg de wijken Het Bramelt, Colmschater Enk en het bedrijventerrein Handelpark De Weteringen. De Siemelinksweg vormt de toegangsweg van Deventer vanaf de A1 Deventer Oost en is als zodanig een entree van Deventer.

Voor een zorgvuldige afweging van de belangen van natuur in het plan is een toetsing aan de natuurbeschermingswetgeving noodzakelijk. Op verzoek van de gemeente wordt in dit rapport onderzocht of de uitvoering van het plan in overeenstemming is, dan wel gebracht kan worden met de bepalingen voor de bescherming van beschermde soorten dieren en planten.

In hoofdstuk 3 wordt de gevolgde werkwijze beschreven. Hoofdstuk 4 behandelt de voor het project verzamelde gegevens. In hoofdstuk 5 vindt aan de hand van deze gegevens toetsing plaats van het plan aan de bepalingen in de Flora- en faunawet. Conclusies en aanbevelingen worden gegeven in hoofdstuk 6.

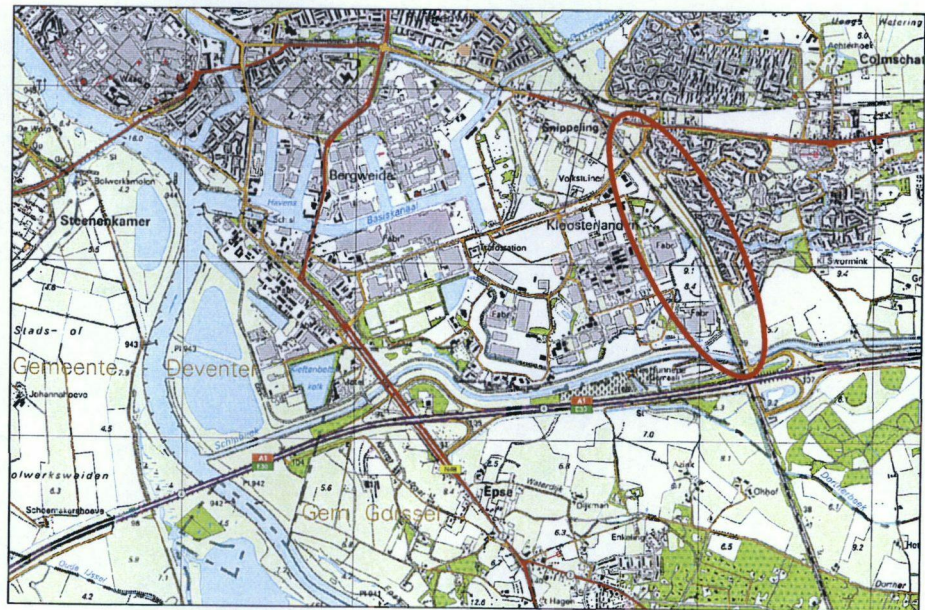
Afbeelding 1.1

Plangebied

Afbeelding 1.2

Omgeving plangebied

HOOFDSTUK

2

Wettelijk kader

2.1

INLEIDING

De (juridische) bescherming van natuur in Nederland verloopt langs twee lijnen:

1. gebiedsbescherming: bescherming van specifieke natuurgebieden teneinde de daarin voorkomende soorten, habitats en ecosystemen in stand te houden;
2. soortbescherming: integrale bescherming van soorten.

Doel van beide sporen is het behouden en versterken van de biodiversiteit, dat wil zeggen instandhouding van een rijke en gevarieerde flora en fauna met stabiele populaties van bij Nederland horende soorten planten en dieren.

De Nederlandse wetgeving is de laatste jaren sterk veranderd, mede onder invloed van internationale verdragen en Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanaf 2005 zijn deze internationale verplichtingen volledig verankerd in onze eigen wetgeving. Er zijn dan twee relevante juridische kaders voor afweging van het natuurbelang in ruimtelijke ordening, ontwikkeling en inrichting:

1. de Natuurbeschermingswet voor gebiedsbescherming;
2. de Flora- en faunawet voor soortbescherming.

Naast de wettelijk bepaalde gebieds- en soortenbescherming is er ook beleid ontwikkeld voor de bescherming van natuur, zowel door het rijk, de provincies als veel gemeentes. Hierin zijn de hierboven genoemde twee sporen ook herkenbaar:

1. ontwikkeling van de Ecologische hoofdstructuur, een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden, verbonden door verbindingszones;
2. bescherming van bedreigde soorten door middel van soortbeschermingsplannen.

In de ondergaande paragrafen wordt nader ingegaan op de wettelijke en beleidsmatige kaders voor natuurbescherming, die relevant zijn voor de Siemelinksweg.

2.2

JURIDISCHE GEBIEDSBESCHERMING: NATUURBESCHERMINGSWET***Een wet in beweging***

De Natuurbeschermingswet 1968 is het oude wettelijke kader voor bescherming van natuur in Nederland. Deze wet regelde zowel de bescherming van natuurgebieden als de bescherming van soorten. Dit laatste onderdeel is inmiddels overgenomen door de Flora- en faunawet. Voor de gebiedsbescherming, waarin het Europese Natura 2000 (Vogel- en Habitatrichtlijn) een belangrijke rol speelt, is een aanzienlijke aanpassing van de wet nodig geweest. Hiervoor is de Natuurbeschermingswet 1998 tot stand gekomen.

Het afwegingskader volgens artikel 6 van de Habitatrictlijn, inclusief compenserende maatregelen, is in de Natuurbeschermingswet 1998 overgenomen. Dit afwegingskader geeft aan op welke wijze besluitvorming plaats moet vinden voor plannen en projecten met mogelijke gevolgen voor beschermde natuurgebieden. Deze wet zal naar verwachting medio 2005 in werking treden.

Natuurbeschermingswet 1998

Beschermingsstatus van natuurgebieden

Op grond van de Natuurbeschermingswet kunnen verschillende categorieën beschermde natuurgebieden aangewezen worden: Habitatrictlijngebieden, Vogelrichtlijngebieden en beschermde natuurmonumenten.

In de omgeving van de Siemelinksweg liggen geen beschermde gebieden. Een vergunning ex artikel 19 van de Natuurbeschermingswet is daarom niet nodig. Nader onderzoek (een zogenaamde passende beoordeling) hoeft daarom niet uitgevoerd te worden.

2.3

JURIDISCHE SOORTBESCHERMING: FLORA- EN FAUNAWET

Sinds 1 april 2002 regelt Flora- en faunawet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen zijn opgenomen in Bijlage 1.

Mogelijkheid ontheffing aan te vragen

Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk van de minister van LNV vrijstelling of ontheffing te krijgen.

De wet biedt in artikel 75 de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen van overtreding van de verboden uit de artikelen 8 tot en met 18. Ontheffingen worden uitsluitend verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Aanvragen kunnen worden ingediend bij de dienst Regelingen (voormalig LASER) van het Ministerie in Dordrecht. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend als aan bepaalde voorwaarden van zorgvuldigheid is voldaan. Sinds 23 februari 2005 geldt ten aanzien van deze voorwaarden onderscheid in verschillende groepen soorten en bovendien zijn voor bepaalde soorten vrijstellingen van kracht.

Ten aanzien van de criteria die voor het afgeven van een ontheffing (gaan) gelden kunnen vier groepen soorten onderscheiden worden.

Niveau I: Vogels.

Voor vogels is het niet mogelijk om ontheffing te verlenen om dwingende reden van groot openbaar belang. De Europese Vogelrichtlijn staat dit niet toe. Dit betekent dat versturende werkzaamheden of werkzaamheden waarbij nesten vernield zouden kunnen worden, in elk geval buiten het broedseizoen, dat wil zeggen buiten de periode half maart tot half augustus, moeten plaatsvinden. Ook voor vaste verblijfplaatsen van vogels (kolonies en dergelijke) kan geen ontheffing verleend worden.

Niveau 2: Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten en volgens regeling aangewezen soorten.

Het zwaarste beschermingsregime geldt voor soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor de door het ministerie van LNV per algemene maatregel van bestuur nog aanvullend aangewezen soorten. Hiervoor kan alleen ontheffing worden verleend wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat, en
- er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Niveau 3: Soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer volgens een gedragscode gewerkt wordt.

Voor een aantal soorten geldt een vrijstelling mits volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Wanneer een dergelijke gedragscode (nog) niet beschikbaar is, dient ontheffing te worden aangevraagd. Deze kan worden verleend indien de beoogde ruimtelijke ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort(en). Eventueel moeten hiertoe mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden.

Niveau 4: Voor overige soorten geldt een vrijstelling.

Voor overige (algemeen voorkomende) soorten geldt een algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12. Hierbij blijft de zorgplicht van kracht (zie Belangrijkste wettelijke bepalingen, bijlage 1).

Plicht om vooraf te toetsen

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Deze moet tijdens de uitwerking van zijn plannen of tijdens het plannen van werkzaamheden het volgende in kaart brengen:

- Welke beschermde dieren en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?
- Leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd moeten worden?
- Is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing (ex artikel 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende planten op de groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten?

De Flora- en faunawet en andere procedures

De toets van een ruimtelijk project aan de Flora- en faunawet, en de daaruit eventueel volgende ontheffingverlening, is een zelfstandige procedure. De bestemming van een terrein, of de verlening van vergunningen (bijvoorbeeld een bouwvergunning) laat onverlet dat een dergelijk plan in overeenstemming moet zijn met de Flora- en faunawet om tot uitvoering gebracht te mogen worden.

In toenemende mate zal het bevoegd gezag de Flora- en faunawet betrekken in haar besluitvorming vanuit andere procedures. Zo is er een koppeling tot stand gebracht tussen de Tracéwet en de Flora- en faunawet.

De provincie beoordeelt bij de toetsing van bestemmingsplannen of de gewenste bestemmingen gerealiseerd kunnen worden in overeenstemming met de Flora- en faunawet. Wanneer hierover onvoldoende zekerheid bestaat, kan goedkeuring aan een bestemmingsplan worden onthouden. Gemeenten betrekken de Flora- en faunawet regelmatig bij de beoordeling van vergunningaanvragen met een mogelijke impact op natuurwaarden. Verlening van een bouwvergunning wordt dan afhankelijk gemaakt van de beschikbaarheid van een ontheffing ex artikel 75 Flora- en faunawet, of het aantoonbaar niet noodzakelijk zijn van een dergelijke ontheffing.

De natuurtoets voor de Siemelinksweg geeft het bevoegd gezag de informatie over de gevolgen van het plan voor beschermde soorten planten en dieren, die zij nodig heeft om diverse besluiten te kunnen nemen:

- De toetsing van het bestemmingsplan door de provincie. Hiervoor moet aangetoond zijn dat de beoogde bestemming niet leidt tot strijdigheden met de bepalingen in de Flora- en faunawet (m.a.w. er mag geen onrealiseerbare bestemming aan het gebied gegeven worden).
- De eventuele verlening van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet door de minister van LNV. In het geval dat een ontheffing aangevraagd moet worden, geeft de natuurtoets de benodigde onderbouwing ten aanzien van de criteria op grond waarvan ontheffing verleend kan worden.
- De verlening van een vergunning door de provincie en de gemeente, in het geval dat bovengenoemde ontheffing niet nodig is.
- Het aantonen van zorgvuldig handelen ten aanzien beschermde dieren en planten bij de realisatie van het bestemmingsplan, in het geval van inspectie door (bijvoorbeeld) de Algemene Inspectie Dienst (AID) van het ministerie van LNV, of bij beroepen- en bezwarenprocedures door omwonenden en belanghebbenden.

2.4

BELEIDSKADER

Ligging van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen natuur- en bosgebieden die onderdeel zijn van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De begrenzing van de EHS is vastgesteld in de streekplannen van de provincies Gelderland en Overijssel.

In en nabij het gebied komen twee ecologische verbindingzones voor: de Dortherbeek en de Schipbeek. Voor beide beken zijn als doelsoorten aangemerkt: waterspitsmuis, vlinders, amfibieën en libellen.

Bescherming van de EHS

Het ruimtelijk beleid voor de EHS inclusief verbindingzones is (in beide provincies) gericht op het handhaven van de rust en het tegengaan van aantasting, verstoring en versnippering, door het weren van grootschalige nieuwe ontwikkelingen (met uitzondering van de in het Streekplan reeds opgenomen nieuwe ontwikkelingen). Op deze gebieden is tevens het compensatiebeginsel van toepassing.

Aangezien de verbindingzones buiten het plangebied liggen is er geen sprake van directe aantasting van de EHS. Ook is door de werkzaamheden geen sprake van externe werking op de EHS. Verstoring of beïnvloeding van de Dortherbeek is uit te sluiten, vanwege de fysieke barrière van de A1 tussen het plangebied en deze verbindingzone.

Door bij de aanleg van de nieuwe brug over de Schipbeek rekening te houden met de aanwezige natuurwaarden en door mogelijke aanleg van oeverstroken of loopplanken onder de brug is versterking van de verbindingzone Schipbeek te voorkomen.

HOOFDSTUK

3

Gevolgte werkwijze

Het onderzoek naar de gevolgen voor beschermde soorten richt zich op de beantwoording van de vraag of door de verbreding van de Siemelinksweg algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden (dreigen te) worden en welke noodzakelijke maatregelen of procedurele stappen hieruit volgen.

Voor deze rapportage hebben wij de volgende stappen uitgevoerd.

1. Inventarisatie

Samenvatten en interpreteren van de voor het terrein relevante passages in de wetgeving.

Verzamelen en beoordelen van bestaande flora- en faunagegevens.

- Veldonderzoek naar vaatplanten, vleermuizen, overige zoogdieren, broedvogels, amfibieën en reptielen, vlinders en libellen.
- Beschrijven van het voorkomen van (leefgebieden van) beschermde soorten in en nabij het plangebied.

2. Beoordeling

- Beoordelen van de schadelijke gevolgen op de beschermde planten- en diersoorten in het gebied.
- Beoordelen van de effecten van het project op de leefgebieden van beschermde soorten.
- Uitwerken van de consequenties van geconstateerde effecten in relatie tot de in de wet opgenomen eisen.

3. Advisering

- Adviseren over mogelijkheden om de schadelijke gevolgen te verminderen en/of te compenseren.
- Opstellen van een rapportage die kan dienen als bijlage bij een eventuele ontheffingsaanvraag.

HOOFDSTUK

4

Voorkomen van
beschermde soorten**4.1****ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED**

Het plangebied vormt een lintvormig element vanaf de snelweg A1, afrit Deventer-Oost, naar de bebouwde kom van Deventer. Centraal ligt de Siemelinksweg, parallel aan de spoorlijn Zutphen-Deventer. Ten noorden, oosten en westen van het plangebied ligt stedelijk gebied van Deventer. Het gebied ten zuiden van het plangebied is afwisselend agrarisch en bebost gebied. Direct aan de zuidkant van de A1 ten westen van het spoor is het Bedrijvenpark A1 gepland.

Het plangebied Siemelinksweg is 50 tot 100 meter breed en circa anderhalve kilometer lang. Het bestaat van west naar oost uit een spoorlijn, een spoorloot, een grasberm, de weg, een grasberm en een begroeiide geluidswal. De spoorloot tussen de spoorbaan en de Siemelinksweg kent een opgaande begroeiing van berken, wilgen en elzen. Op enkele plaatsen wordt de begroeiing onderbroken door een open ruimtes, die in stand worden gehouden middels maaibeheer.

4.2**BESTAANDE GEGEVENS**

Via het Natuurloket, een instantie die gegevens over flora en fauna beschikbaar stelt aan gebruikers, is op internet bestaande globale informatie over soorten in het gebied opgevraagd. Deze gegevens zijn per kilometerhok (100 ha) gepresenteerd en daarom te onnauwkeurig voor toepassing in deze natuurtoets. Wel geven ze een indicatie over het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied. Volgens de internet rapportage zijn alleen vaatplanten in een deel van het gebied goed onderzocht. Alle overige soortgroepen zijn matig tot niet onderzocht.

Onderzoeksbureau Waardenburg heeft in het kader van de Trajectnota Mer/A1 langs de A1 in 2003 veldinventarisaties uitgevoerd. De inventarisaties hebben plaatsgevonden langs de A1 van Beekbergen tot en met de afslag Deventer-Oost. Voor deze natuurtoets zijn alleen de gegevens in de omgeving van het plangebied gebruikt, vanaf de IJssel tot en met de afslag Deventer-Oost. Alle hieronder genoemde soortgroepen zijn bij deze inventarisatie onderzocht, behalve dagvlinders en libellen.

Voor het toekomstige Bedrijvenpark A1 is door ARCADIS in 2004 onderzoek gedaan naar de voorkomende beschermde soorten in het plangebied direct ten zuiden van de A1.

4.3 VELDWERK

Voor een compleet en actueel beeld van de aanwezige beschermde soorten planten en dieren heeft het bureau Ecochore in 2004 in het plangebied veldwerk uitgevoerd. Het onderzoek is op zodanige wijze uitgevoerd dat een volledig en betrouwbaar inzicht verkregen is in het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied voor de Siemelinksweg.

4.3.1 VAATPLANTEN

In twee ronden is gezocht naar beschermde en Rode Lijst soorten planten. Overige soorten zijn globaal op streeplijsten aangegeven.

4.3.2 ZOOGDIEREN

Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van de vleermuispopulaties zijn vier avondbezoeken aan het gebied gebracht. De inventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van bat-detectors om zo de ultrasone geluiden van vleermuizen om te zetten naar, voor het menselijk oor, hoorbare geluiden. Tijdens de avondbezoeken is gezocht naar vliegroutes, jachtlocaties en aanwezige kolonies.

Overige zoogdieren

Tijdens alle bezoeken aan het gebied zijn waarnemingen zoals prenten, knaagsporen en uitwerpselen van zoogdieren bekeken en in kaart gebracht. Op basis van deze gegevens is een redelijk compleet beeld gevormd van de aanwezige zoogdieren. Aanvullend onderzoek met bijvoorbeeld inloopvallen werd op voorhand niet noodzakelijk geacht, omdat zeldzame grondgebonden zoogdieren op basis van het habitat niet verwacht werden.

4.3.3 VOGELS

Voor het in kaart brengen van broedvogelpopulaties zijn van eind mei tot eind juli drie bezoeken aan het gebied gebracht. Hoewel dit geen volledige broedvogelkartering betreft volgens de richtlijnen van SOVON is hiermee een goede indruk verkregen van de aanwezige soorten.

4.3.4 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

In het onderzoeksgebied is gezocht naar locaties die geschikt zijn voor amfibieën en reptielen. Voor de amfibieën is gezocht naar geschikte voortplantingsbiotopen en winterhabitats en naar de aanwezigheid van dieren.

Voor het amfibieënonderzoek zijn twee verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. Er zijn avondbezoeken gebracht aan het gebied om zo de eventuele roepende kikkers te kunnen lokaliseren, als ook middels lampen de watervoerende elementen te controleren op aanwezige amfibieën. Vervolgens is middels het schepnetonderzoek gezocht naar amfibieënlarven -eieren en -adulten. Met beide methoden wordt een relatief hoge trefkans bereikt.

4.3.5 DAGVLINDERS EN LIBELLEN

Deze twee groepen zijn kwalitatief in beeld gebracht. Er is niet gezocht naar exacte verspreiding en aantallen, maar voornamelijk naar geschikte locaties en soorten. Er zijn hiervoor twee specifieke rondes aan het gebied gebracht.

4.4 BESCHERMDE SOORTEN IN HET PLANGEBIED

4.4.1 VAATPLANTEN

Uit de (beperkte) gegevens van het Natuurloket blijkt dat in twee van de vier kilometerhokken waar het plangebied in valt beschermde vaatplanten voorkomen. Hier groeien 5 respectievelijk 6 soorten die volgens de Flora- en faunawet beschermd zijn.

Deze soorten groeien waarschijnlijk buiten het plangebied, bijvoorbeeld ten zuiden van de A1.

Uit de inventarisaties van bureau Waardenburg blijkt dat in de omgeving van het plangebied drie soorten beschermde vaatplanten voorkomen (goudhaver, rapunzelklokje en steenanjer). Geen van deze soorten is te verwachten in de berm in het plangebied, vanwege de verstoring van wegverkeer (invloed van uitlaatgassen, olie, brandstof, zout, zwerfafval) en worden zeer regelmatig gemaaid, wat aanwezigheid van deze vaatplanten onwaarschijnlijk maakt.

Tijdens het veldwerk zijn geen beschermde planten waargenomen. Gezien de nauwkeurigheid van het onderzoek wordt geconcludeerd dat er geen beschermde en bedreigde soorten voorkomen.

4.4.2 ZOOGDIEREN

Volgens het Natuurloket komen er in twee van de vier kilometerhokken beschermde zoogdieren voor, waaronder vleermuizen. Overige soorten zijn gezien de aanwezige biotopen waarschijnlijk algemeen voorkomende soorten als muizen, mol of haas.

Uit de gegevens van bureau Waardenburg blijkt dat vijf soorten beschermde zoogdieren in de omgeving van het plangebied voorkomen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, steenmarter en haas).

Vleermuizen

Tijdens het veldwerk zijn drie soorten vleermuizen aangetroffen. Dit zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Tijdens het onderzoek zijn aantallen tot 15 gewone dwergvleermuizen en maximaal 7 laatvliegers jagend en doortrekkend langs het spoortracé waargenomen. Ook de beplante geluidswal langs de woonwijk wordt gebruikt als vliegrouwe en jachtgebied. Het overgrote deel van de dieren was afkomstig uit de wijk Colmschate en vlogen, ongeveer in het midden van het tracé, naar de overzijde. Van niet alle exemplaren was te achterhalen waar ze vandaan kwamen, mogelijk zowel uit Colmschate als uit het aangrenzende industrieterrein ten westen van het tracé.

Ook de Schipbeek vormt een belangrijk lint voor diverse vleermuizen. Alle drie de waargenomen soorten zijn hier jagend aangetroffen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig. In het onderzoeksgebied ontbreekt het aan gebouwen en geschikte, oudere bomen met holten voor mogelijke vleermuiskolonies.

Het is aannemelijk dat gewone dwergvleermuis en laatvlieger kolonies hebben in de omliggende woonwijken. Kolonies van watervleermuis bevinden zich waarschijnlijk in ouder loofbos in de omgeving van het plangebied.

Tabel 4.1
Beschermd vleermuisen in het plangebied

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	kolonies in gebied	Flora- en faunawet	Habitatrichtlijn
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	0	x	IV
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	0	x	IV
Watervleermuis	Myotis daubentonii	0	x	IV

Overige zoogdieren

Ook zijn vijf soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Van egel, mol, konijn en veldmuis ligt het voor de hand dat zich vaste verblijfplaatsen (holen) in het plangebied bevinden. Van de steenmarter zijn op de spoorbaan enkele uitwerpselen gevonden. Binnen het plangebied zijn voor deze soort geen geschikte permanente verblijfplaatsen.

Tabel 4.2
Overige beschermde zoogdieren in het plangebied

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Habitatrichtlijn
Egel	Erinaceus europaeus	x	
Konijn	Oryctolagus cuniculus	x	
Mol	Talpa europaea	x	
Steenmarter	Martes foina	x	
Veldmuis	Microtus arvalis	x	

4.4.3 VOGELS

Zowel volgens het Natuurloket als volgens bureau Waardenburg komen verschillende soorten broedvogels in de omgeving van het plangebied voor. Deze zijn allen beschermd.

Onderstaande soorten zijn tijdens de veldinventarisatie aangetroffen.

Tabel 4.3
(Broed)vogels aangetroffen binnen de grenzen en in directe omgeving van het plangebied

Nederlandse naam	Flora- en faunawet	Rode Lijst
Bonte vliegenvanger	x	
Fitis	x	
Gaai	x	
Grasmus	x	
Koolmees	x	
Merel	x	
Roodborst	x	
Spotvogel	x	
Tijftjaf	x	
Vink	x	
Winterkoning	x	
Witte kwikstaart	x	
Zanglijster	x	
Zwartkop	x	

4.4.4 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat in drie van de vier kilometerhokken maximaal drie beschermde amfibieën voorkomen. Eén van deze soorten is ook beschermd volgens de Habitat- en Vogelrichtlijn. Dit betreft waarschijnlijk Poelkikker, die ten zuiden van de A1 voorkomt.

Uit de inventarisatie van bureau Waardenburg blijkt dat vier soorten beschermde amfibieën in de omgeving voorkomen (kleine watersalamander, groene kikker, bruine kikker, gewone pad).

Tijdens het veldwerk zijn twee soorten waargenomen, beiden in of nabij de Schipbeek (zie Bijlage 3).

Tabel 4.4

Aangetroffen beschermde amfibieën in de directe omgeving van het plangebied

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Rode Lijst	Habitatrichtlijn
Groene kikker complex	Rana klepton esculenta	x		
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris	x		

De spoorloot, gelegen tussen de spoorbaan en de Siemelinksweg, is slechts beperkt watervoerend. De delen van de sloot die water bevatten zijn weinig geschikt als voortplantingsbiotoop. In deze sloot zijn geen amfibieën waargenomen.

De Schipbeek, die nagenoeg de zuidgrens van het gebied vormt, blijkt beter geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Hier werden twee soorten waargenomen: groene kikker complex en kleine watersalamander.

Ten westen van de spoorbaan, net buiten het onderzoeksgebied, is een poel gelegen met een (kleine) populatie groene kikkers complex. Hier zijn echter geen steekmonsters genomen.

In totaal zijn twee soorten amfibieën waargenomen: groene kikker complex en kleine watersalamander.

In de nabijheid van de Schipbeek zijn enkele groene kikker-adulten waargenomen en slechts één kleine eiklomp. Larven zijn niet waargenomen.

Tijdens het schepnetonderzoek is slechts één adult exemplaar gevangen en op naam gebracht door middel van het opmeten van de graafknobbels. Dit betrof een middelste groene kikker.

Tussen de waterplanten aan de oever van de Schipbeek, op circa 10 meter ten westen van de spoorbrug, werden middels 'zaklamponderzoek' twee adulte kleine watersalamanders waargenomen. (Ecochore, 2004)

4.4.5 DAGVLINDERS EN LIBELLEN

Volgens de gegevens van het Natuurloket komen er geen beschermde soorten dagvlinders in de omgeving van het plangebied voor.

Er zijn tijdens het veldwerk ook geen beschermde soorten dagvlinders of libellen waargenomen.

In het gebied komen bovendien geen biotopen voor die geschikt zijn voor de (over het algemeen zeer zeldzame en ten aanzien van hun biotoop kritische) beschermde soorten.

4.4.6

VISSEN

In het veldonderzoek zijn geen aanvullende inventarisaties van vissen uitgevoerd. In het onderzoek van Waardenburg voor Rijkswaterstaat uit 2003 blijkt dat in de Schipbeek ter hoogte van de kruising met de Siemelinksweg het beschermde BERPJE voorkomt. In de monding van de Schipbeek in de IJssel zijn daarnaast ook Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad aangetroffen.

HOOFDSTUK

5

Toetsing aan de Flora-
en faunawet

5.1

INLEIDING

In dit hoofdstuk toetsen wij de plannen voor de Siemelinksweg aan de bepalingen in de Flora- en faunawet. In de eerste plaats is onderzocht of ten aanzien van de in het gebied voorkomende beschermde soorten algemene verbodsbepalingen overtreden (dreigen te) worden om de plannen te kunnen realiseren. Hiertoe wordt een korte beschrijving van het doel, de uitvoering en de invloed van het project gegeven (paragrafen 5.2. en 5.3). Voor de soorten waarvoor verbodsbepalingen overtreden (dreigen te) worden, zijn de navolgende aspecten uitgewerkt:

- of maatregelen genomen kunnen worden om schade aan beschermde soorten te voorkómen (criterium 'voorkomen van schade', paragraaf 5.4);
- of de lokale populatie van de soorten significant beïnvloed wordt (criterium 'gunstige staat van instandhouding van de soort', paragraaf 5.5);
- of meer bevredigende oplossingen om het doel te bereiken ontbreken en er sprake is van grote maatschappelijke belangen (criteria 'geen andere bevredigende oplossing' en 'dwingende reden van groot openbaar belang', paragraaf 5.6), indien sprake is van effecten op vanuit de Habitatrichtlijn beschermde soorten.

5.2

KORTE BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

Aan de noordzijde verdwijnt de aansluiting op de Zweedsestraat, maar dient de Siemelinksweg direct te worden aangesloten op het nog te realiseren kruisend dek over de Zweedsestraat, pal langs de spoorlijn Deventer-Zutphen. De nieuwe N348 sluit op deze wijze in de toekomst aan op de Siemelinksweg. Daarmee zal de Siemelinksweg een aanzienlijk zwaardere functie krijgen. De zuidzijde wordt begrenst door de bestaande, maar nog uit te breiden op- en afritten van de autosnelweg A1 Deventer-Oost en de nog te realiseren ontsluiting van het Bedrijvenpark A1. Aan de oostkant is een drietal straten aangesloten en een tankstation. De Maagdenburgerstraat wordt voorzien van een verkeersregelininstallatie. De Braam en Grote Ratelaar, beide wijkontsluitingswegen, worden veel gebruikt door sluipverkeer dat voor overlast in de wijken zorgt.

Er worden twee dubbele rijstroken gerealiseerd met daartussen een rijbaanscheiding van circa tien meter breedte. Aan de oostzijde komt een vrijliggend fietspad. De geluidswal wordt opgehoogd en wordt daartoe eerst ontdaan van het aanwezige groen. Het plan voorziet in een tweede brug over de Schipbeek.

Daarnaast worden direct buiten het plangebied de op- en afritten van de A1 Deventer-Oost uitgebreid.

5.3 INVLOEDEN VAN HET PROJECT

De begroeiing van de bermen van de huidige Siemelinksweg wordt verwijderd. Doordat de brede bermen verdwijnen neemt de hoeveelheid groen in het gebied af. De opgaande begroeiing in de spoorloot en op de geluidswal wordt verwijderd om de geluidswal te kunnen ophogen. Dit verlies van natuurwaarden (met name voor broedvogels) wordt gecompenseerd door de aanplant van groen tussen de rijstroken. Aangezien het geen bosjes met hoge natuurwaarden betreft, zal het effect van het plan op termijn daarom niet groot zijn.

5.4 EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN

De aantasting van leefgebieden van beschermde soorten beperkt zich grotendeels tot de bermen van de bestaande Siemelinksweg. Deze hebben een relatief beperkte betekenis voor beschermde planten en dieren, die voornamelijk gebonden zijn aan de opgaande beplanting en de wateren in het plangebied.

Als gevolg van de reconstructie van de weg kunnen algemene soorten zoogdieren nadelig beïnvloed worden. Individuele dieren kunnen in beperkte mate worden gedood bij uitvoering van werkzaamheden. Ook kunnen holen van enkele soorten aangetast worden. De onderbreking van vliegroutes van vleermuizen wordt in eerste instantie breder, maar zal door de voorgenomen aanleg van opgaande beplanting in de middenberm van de toekomstige Siemelinksweg juist verminderd worden. Dit kan op korte termijn een nadelige invloed hebben op het gebruik van de vliegroutes, maar zal op de langere termijn leiden tot een verbetering.

De broedplaatsen van vogels zullen verstoord worden, wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (15 maart tot 15 augustus). Ook kan verstoring van broedvogels plaatsvinden door toegenomen gebruik van de weg. Geen van de aangetroffen soorten broedt in de grazige bermen van de Siemelinksweg.

De watergebonden soorten (kikkers, kleine watersalamander, vissen) en hun leefgebieden worden niet aangetast door de aanleg van de Siemelinksweg. De aanleg van een nieuwe brug over de Schipbeek kan zodanig uitgevoerd worden dat gevolgen voor deze soorten achterwege blijven (zie ecologisch protocol).

Tabel 5.1

Effecten op beschermde soorten

Soort	Effect
Vaatplanten	Geen beschermde soorten aanwezig
Vleermuizen	
Alle soorten	Doorsnijding van vliegroutes haaks op de Siemelinksweg
Overige zoogdieren	
Konijn	Vaste rust- of verblijfplaatsen worden aangetast (niet van de Egel) Individuele dieren worden mogelijk onopzettelijk gedood bij uitvoering van de werkzaamheden
Mol	
Veldmuis	
Egel	
Steenmarter	Geen effecten verwacht
Broedvogels	Geen aantasting van broedbiotoop Onopzettelijke verstoring van broedplaatsen door aanleg en gebruik van de weg
Amfibieën	
Groene kikker, Kleine watersalamander	Leefgebieden worden niet aangetast. Individuele dieren worden niet beïnvloed
Vissen	
Bermpje, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad	Leefgebieden worden niet aangetast. Individuele dieren worden niet beïnvloed.

5.5

TOETSING VAN DE INGREPEN AAN DE FLORA- EN FAUNAWET

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (artikelen 8 t/m 12) die mogelijk worden overtreden.

Tabel 5.2

Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepaling

Soort	Effect	Overtreding algemene verbodsbepalingen
Vleermuizen	Doorsnijding van vliegroutes haaks op de Siemelinksweg	Geen overtreding
Konijn Mol Veldmuis Egel	Vaste rust- of verblijfplaatsen worden aangetast (niet van de Egel) Individuele dieren worden mogelijk onopzettelijk gedood bij uitvoering van de werkzaamheden	Overtreding van artikelen: 9: doden of verwonden van beschermde inheemse diersoort 10: verstoring van beschermde inheemse diersoort 11: vernielen van holen
Broedvogels	Geen aantasting van broedbiotoop Onopzettelijke verstoring van soorten door aanleg en gebruik van de weg	Geen overtreding

Vliegroutes van vleermuizen worden niet beschouwd als vaste rust- of verblijfplaatsen. Aantasting van een dergelijke route is daarom niet strijdig met de Flora- en faunawet. Wel is het vanuit de wettelijke zorgplicht (artikel 2) gewenst om de maatregelen te nemen die in redelijkheid mogelijk zijn om kwaliteitsverlies van de vliegroutes te verminderen.

De verstoring van algemene soorten vogels als gevolg van de aanleg van de weg en de toegenomen verkeersintensiteit wordt niet beschouwd als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Flora- en faunawet.

Om invulling te geven aan de zorgplicht en risico's voor onverwachte aantasting van broedende vogels en hun nesten in de grasbermen te beperken, wordt aanbevolen ingrijpende werkzaamheden (grondwerk, eventueel ook sterk versturende activiteiten als heien) buiten het broedseizoen plaats te laten vinden.

De aantasting van algemene soorten zoogdieren en hun holen is strijdig met de algemene verbodsbepalingen van artikel 9, 10 en 11.

5.6 TOETSING AAN DE VERSCHILLENDE BESCHERMINGSNIVEAUS

Tabel 5.3

Beschermde soorten ingedeeld naar beschermingsniveau

Beschermingsniveau Flora- en faunawet	Relevante soorten
1. Geen ontheffing mogelijk, dus voorkomen van schadelijke handelingen	n.v.t.
2. Ontheffing mits gunstige staat instandhouding soort, geen andere oplossing en van groot openbaar belang; Ontheffing vereist habitattoets	n.v.t.
3. Vrijstelling mits gedragscode wordt toegepast; Indien geen gedragscode: ontheffing noodzakelijk	n.v.t.
4. Vrijstelling	Egel Mol Veldmuis Konijn

De algemene zoogdieren waarvoor algemene verbodsbepalingen worden overtreden behoren tot de groep soorten die vanaf februari 2005 vrijgesteld zijn. Dit betekent dat de betreffende werkzaamheden zonder verdere juridische verplichtingen uitgevoerd worden.

5.7 HET CRITERIUM 'VOORKOMEN VAN SCHADE'

Om verstoring van de broedvogelpopulatie in de spoorloot en op de begroeide geluidswal te voorkomen, dienen de werkzaamheden te starten voor aanvang van het broedseizoen (15 maart – 15 augustus). Zie ook bijlage 2, protocol werkzaamheden.

Daarnaast kan, vanuit de zorgplicht, een aantal maatregelen genomen worden om de passeerbaarheid van de Siemelinksweg voor dieren te verbeteren:

- Aanleg van een zogenaamde "hop-over" voor vleermuizen. Door aanleg van opgaande beplanting ter hoogte van de vliegroute (zie Bijlage 3) worden de vleermuizen geleid naar de oversteeklocatie en worden de dieren gedwongen om op veilige hoogte over te steken (zie brochure van Rijkswaterstaat, 2004).
- Aanleg van oeverstroken en/of loopplanken onder de bestaande en nieuwe brug over de Schipbeek, waardoor watergebonden dieren gemakkelijker van de onderdoorgang gebruik kunnen maken. Dit heeft een positief effect op het functioneren van de verbindingzone Schipbeek. Ook hier kan onderzocht worden of aanleg van een "hop-over" voor watervleermuizen zinvol en mogelijk is.

Inrichtingsplan vleermuisoversteek ('hop-over')

Op de plaats waar de vleermuizen de weg oversteken dient dichte lage begroeiing aangebracht te worden aan beide zijden van de weg. Dit om te voorkomen dat vleermuizen laag de weg over steken. Middels de dichte begroeiing worden de vleermuizen omhoog geleid richting de boomkronen van de hogere bomen die tot aan de weg geplant worden. In lijn met de dicht begroeiing en de bomen in de berm wordt ook in de middenberm een groepje bomen met dezelfde kroonhoogte aangebracht. De oversteekplaats dient zo veel mogelijk onverlicht te blijven. Eventueel kan gebruik worden gemaakt van verlichting met speciale armaturen, die verstrooiing van het licht naar boven tegengaan.

Op deze manier blijft de vliegroute voor vleermuizen in stand, ondanks de verbreding van de weg.

5.8 HET CRITERIUM 'GUNSTIGE INSTANDHOUDING VAN DE SOORT'

Egel, mol, veldmuis en konijn komen algemeen voor in de ruime omgeving van het plangebied en behoren in Nederland niet tot bedreigde soorten. Bovendien komen individuen veelvuldig om het leven door andere oorzaken zonder dat dit tot populatie-effecten leidt (onder andere door verkeer en toegestane schadebestrijding).

Het verstoren en eventueel onopzettelijk doden van enkele exemplaren leidt daarom niet tot significante gevolgen voor de instandhouding van de genoemde soorten.

5.9 DE CRITERIA 'GEEN ANDERE BEVREDIGENDE OPLOSSING' EN 'DWINGENDE REDEN VAN GROOT OPENBAAR BELANG'

Omdat er geen schade verwacht wordt aan (verblijfplaatsen van) Habitatrictlijnsoorten zijn deze criteria niet van toepassing.

HOOFDSTUK

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1**CONCLUSIES**

- De reconstructie van de Siemelinksweg leidt tot overtreding van algemene verbodsbepalingen voor de algemene beschermde soorten konijn, egel, mol en veldmuis. Voor deze soorten geldt sinds 23 februari 2005 een vrijstelling waardoor er bij werkzaamheden geen conflict ontstaat met de Flora- en faunawet.
- Vliegroutes voor drie beschermde soorten vleermuizen kunnen op korte termijn in kwaliteit achteruitgaan, maar op langere termijn verbeteren. Deze kwaliteitsafname is niet strijdig met de algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Door eenvoudige aanvullende inrichtingsmaatregelen (zie tekstkader, paragraaf 5.7) kan de passeerbaarheid van de Siemelinksweg voor vleermuizen verbeterd worden.
- Door de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen worden conflicten met de Flora- en faunawet op het gebied van broedvogels voorkomen.

6.2**AANBEVELINGEN**

- Bij planvorming en uitvoering dient rekening te worden gehouden met de verplichte en facultatieve maatregelen uit het protocol werkzaamheden (bijlage 2).

HOOFDSTUK

7

Geraadpleegde
bronnen

- Bureau Waardenburg bv, augustus 2003. Inventarisatie flora en fauna Rijksweg A1, traject Beekbergen – Deventer-Oost. Culemborg.
- Ecochore Natuurtechniek, september 2004. Natuurtoets verbreding Siemelinksweg te Deventer, overzicht van de inventarisatiegegevens. Eibergen.
- Ecochore Natuurtechniek, september 2004. Natuurtoets A1-locatie te Deventer, overzicht van de inventarisatiegegevens. Eibergen.
- Rijkswaterstaat, Dienst Weg- en Waterbouwkunde, 2004. Met vleermuizen onderweg. Brochure.

BIJLAGE 1

Belangrijkste wettelijke bepalingen

Flora- en faunawet**Zorgplicht (artikel 2)**

2. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene verbodsbepalingen Flora- en faunawet (artikelen 8 t/m 12)

8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

11. Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstellingen en ontheffingen, Flora- en faunawet artikel 75

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan, voor zover niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, vrijstelling worden verleend van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 18 bepaalde verboden.

2. Indien een vrijstelling als bedoeld in het eerste lid strekt tot uitvoering van internationale verplichtingen of bindende besluiten van organen van de Europese Unie of andere volkenrechtelijke organisaties, kan de vrijstelling bij ministeriële regeling worden verleend.

3. Onze Minister kan, voor zover niet overeenkomstig artikel 68 van deze wet door gedeputeerde staten ontheffing is of kan worden verleend, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 18, 50, 51, 52, 53, 58, 59, tweede lid, 64, tweede lid, en 72, vijfde lid.

4. Vrijstellingen en ontheffingen worden, tenzij uitvoering van internationale verplichtingen of bindende besluiten van organen van de Europese Unie of andere volkenrechtelijke organisaties noodzaakt tot het verlenen van vrijstelling of ontheffing om andere redenen, slechts verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

5. Onverminderd het vierde lid, worden voor soorten genoemd in bijlage IV van de richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206), voor soorten vogels als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, en door algemene maatregel van bestuur aangewezen beschermde inheemse dier- of plantensoorten vrijstelling of ontheffing slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat:

- a. ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
- b. teneinde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen aantal van bij die maatregel aan te wijzen soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben of
- c. met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.

6. Vrijstellingen kunnen in ieder geval verschillend worden vastgesteld naar gelang de soorten of categorieën van soorten en handelingen welke de vrijstelling betreffen. Voorts kan onderscheid worden gemaakt naar wilde of gekweekte planten of producten van die planten, en naar wilde of gefokte dieren dan wel eieren, nesten of producten van die dieren.

Aanduiding belangen voor verlenen van ontheffing, Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 2, lid 2

Als andere belangen als bedoeld in artikel 75, vierde lid, onderdeel c, van de wet zijn aangewezen:

- a. de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap;
- b. de veiligstelling van dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort tegen het verkeer;
- c. de opvang en verzorging van zieke of gewonde dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort;
- d. het onderhoud van wateren, waterkanten, oevers en graslanden;
- e. dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, met dien verstande dat vanwege dit belang geen ontheffing of vrijstelling kan worden verleend ten aanzien van vogels behorende tot een beschermde inheemse diersoort;
- f. de bescherming van weidevogels en hun eieren tegen landbouwwerkzaamheden en vee.

BIJLAGE 2

Protocol werkzaamheden

In onderstaand protocol is een aantal maatregelen en uitvoeringsvoorschriften opgenomen waarmee de negatieve gevolgen voor (beschermde) soorten wilde planten en dieren zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen. In het protocol is onderscheid gemaakt tussen:

- Juridisch afdwingbare maatregelen en voorschriften, om overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te voorkomen of te beperken. Deze maatregelen zijn als zodanig verplicht.
- Overige maatregelen en voorschriften waarmee nadelige gevolgen voor (al dan niet beschermde) flora en fauna in het gebied kunnen worden voorkomen, beperkt of gecompenseerd (invulling zorgplicht). Deze maatregelen hebben een facultatief karakter.

Planuitwerking*Verplichte maatregelen*

- Het kappen en rooien van de beplanting vindt plaats buiten het broedseizoen (15 maart tot 15 augustus). Voorkeurstijd voor het verwijderen van de begroeiing is voor vogels en kleine zoogdieren oktober tot maart.

Facultatieve maatregelen

- Zo min mogelijk gebruik van verlichting om verstoring van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen te voorkomen. Indien nodig gebruik van lage naar beneden gerichte verlichtingsarmaturen.
- Creëren van een zogenaamde "hop-over". Wanneer op de rijbaanscheiding opgaande beplanting van inheemse soorten wordt gerealiseerd kunnen vleermuizen makkelijker dan in de huidige situatie de weg over te steken. Hierbij is ook aanleg van aanvullende beplanting in de directe omgeving van de oversteekplaats gewenst.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om een dergelijke hop-over ter hoogte van de kruising met de Schipbeek te ontwikkelen.
- Aanleg van doorlopende oeverstroken of, wanneer dit niet mogelijk is, loopplanken onder de beide bruggen over de Schipbeek.

Uitvoering*Verplichte maatregelen*

- De vegetatie dient gefaseerd te worden verwijderd, om te voorkomen dat kleine zoogdieren gedood worden door de werkzaamheden.

Facultatieve maatregelen

- Verstoring van vliegroutes en jachtgebieden van vleermuizen tijdens werkzaamheden voorkomen. Dit kan door (gedurende de periode april – september) tijdens de schemering en de nacht zo weinig mogelijk verlichting te gebruiken en waar noodzakelijk speciale lampen te gebruiken die uitstraling van licht naar de omgeving beperken.
- Bij het uitvoeren van grondwerkzaamheden werken in de richting van de opgaande beplantingen (geluidswal en spoorloot), om aanwezige dieren de mogelijkheid te geven te ontsnappen.

- Geen materialen plaatsen en niet rijden met zware machines onder de kroonprojectie van te handhaven bomen en beplantingen.
- Het zoveel mogelijk beperken van het ruimtebeslag op het waterprofiel en de oeverstroken langs de Schipbeek.
- Te handhaven elementen zoals sloten, bermen, beplantingen of bomen worden niet beroerd, gesnoeid, gekapt of anderszins beschadigd. Al deze elementen dienen in het veld duidelijk gemarkeerd en/of afgeschermd te worden.
- De toezichthouder op het werk dient nadrukkelijk op de naleving van dit protocol toe te zien, en maatregelen te nemen bij onverwachte situaties die tot schade aan flora en fauna kunnen leiden (machtiging te verkrijgen bij Jacqueline van den Bosch).

BIJLAGE 3

Kaart amfibieën en oversteekplaats vleermuizen

